

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 385
din 02.09.2015

Dosar nr: 70/2015

Petiția nr: 641/30.01.2015

Petent: Partidul Civic Maghiar – Organizația Județeană Covasna

Reclamați: Prefectura Județului Covasna, Guvernul României

Obiect: sancționarea contravențională a persoanelor care intonează imnul
Ungariei

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

1.1.1. Partidul Civic Maghiar – Organizația Județeană Covasna, Str.
Martinovics Ignác nr. 2, Sfântu Gheorghe, județul Covasna;

I. 2. Numele și sediul reclamanților

1.2.1. Prefectura Județului Covasna, Str. Libertății nr. 4, Sfântu Gheorghe,
județul Covasna;

1.2.2. Guvernul României, Palatul Victoria nr. 1, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorie sancționarea contravențională a
persoanelor care intonează imnul Ungariei.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și
sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G.
nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Petentul și primul reclamat au fost citați (filele 16-17 din dosar) pentru data de 10.03.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierea din 10.03.2015 părțile citate s-au prezentat.

3.4. Al doilea reclamat a fost citat (fila 25 din dosar) pentru data de 24.03.2015 la sediul C.N.C.D..

3.5. La audierea din 24.03.2015 reclamatul nu s-a prezentat.

3.6. Punctele de vedere ale celui de-al doilea reclamat au fost comunicate petentului, fiind solicitate concluzii scrise (fila 36 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 641/30.01.2015** (filele 1-10 din dosar) petentul arată că la data de 28.11.2014 primul reclamat a aplicat petentului o amendă contravențională datorită intonării imnului Ungariei la data de 04.06.2014, la sesizarea venită din partea unei persoane pivate. Consideră că atât aplicarea amenzii cât și **H.G. nr. 1157/2001** (art. 16) sunt discriminatorii, fiind încălcate prevederile art. 2 alin. 1 și 2, respectiv art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**. Arată că imnul Ungariei este un cântec istoric, considerat și psalm bisericesc, fiind un imn al tuturor maghiarilor, nu doar al Ungariei. A fost un simbol important și îndrăgit înainte să devină imnul oficial al Ungariei, textul fiind scris de poetul Kölcsey Ferenc, iar muzica de compozitorul Erkel Ferenc. Consideră că amenda încalcă libertatea de gândire, conștiință și religie, totodată și libertatea de exprimare. Arată că românii pot cânta imnul României în Ungaria. Manifestația la care s-a cântat imnul a avut un caracter pașnic, fără evenimente neplăcute.

Depune la dosar înscrisuri (filele 11-15 din dosar).

4.1.2. Prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 2208/24.03.2015** (filele 31-34 din dosar, înscrisuri fila 35), petentul a menținut cele arătate anterior.

4.1.3. Concluziile scrise de petent, înregistrate la C.N.C.D. cu **nr. 3061/04.05.2015** (filele 37-41 din dosar), mențin cele arătate anterior.

4.2. Susținerile reclamaților

4.2.1. Primul reclamat, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1826/10.03.2015** (filele 18-23 din dosar), arătat următoarele:

- invocă excepția de necompetență a C.N.C.D., pe considerentul că amenda de 5000 lei nu poate fi anulată de această instituție;

- invocă excepția lipsei de obiect, pe motivul că petentul nu a invocat un criteriu de discriminare, naționalitatea nu poate fi invocată de o persoană juridică înregistrată în România;

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, pe considerentul că a aplicat amenda conform prevederilor legale, care nu emană de la instituția reclamată;

- aplicarea unei contravenții nu poate fi considerată ca fiind discriminatorie.

A depus la dosar înscrisuri (fila 24 din dosar).

4.2.2. Prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 1954/16.03.2015** (filele 26-27 din dosar) prima reclamată arată că în intervalul 05.12.2001-28.11.2014 a mai existat o plângere similară, tot împotriva petentului, când s-a aplicat sancțiunea avertismentului.

4.2.3. Al doilea reclamat, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 2184/23.03.2015** (filele 28-29 din dosar) arată că petentul nu a prezentat o faptă de discriminare în comparație cu alte persoane. Neexistând o situație analogă nu poate exista discriminare. Nu orice diferență reprezintă discriminare. **H.G. nr. 1157/2001** stabilește clar fapta pentru care se prevede amendă contravențională.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că la data de 04.06.2014 petentul a organizat un eveniment cu caracter pașnic, la care s-a intonat imnul Ungariei. Imnul Ungariei reprezintă totodată un simbol important al maghiarilor de pretutindeni (variantea în limba engleză a wikipedia precizează: „*The words of the Hungarian anthem are unusual in expressing a direct plea to God rather than proclaiming national pride, the norm for the genre. This reference to God meant that during the period of strongest communist rule in Hungary (1949–1956), the anthem was played but the words were never sung.*”), fiind înserat inclusiv în cărțile de cântece ale cultelor protestante (conform variantei în limba română a wikipediei se află și în cartea de cântări romano-catolice **Hozsanna**). Este totodată operă de artă. Pentru intonarea imnului, prin **Procesul-verbal nr. 2/28.11.2014**, petentul a fost amendat cu 5.000 de lei, pe baza art. 16 care prevede că imnul altor state pot fi intonate cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, după care trebuie intonată și imnul României. Petentul a specificat că imnul Ungariei nu a fost cântat în această calitate, ci ca un cântec simbol pentru maghiari și ca un cântec cu caracter religios.

5.2. Colegiul director respinge excepția de necompetență materială a C.N.C.D., pe considerentul că amenda de 5000 lei nu poate fi anulată de această instituție, întrucât nu s-a solicitat ca C.N.C.D. să anuleze actul emis de primul reclamat.

5.3. Întrunește excepția lipsei obiectului petiției (pe motivul că petentul nu a invocat un criteriu de discriminare, iar naționalitatea nu poate fi invocată de o persoană juridică înregistrată în România) cu fondul cauzei.

5.4. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive, pe considerentul că primul reclamat a aplicat amenda conform prevederilor legale, care nu emană de la instituția reclamată, având în vedere faptul că petentul a invocat caracterul discriminatoriu al modului în care a fost aplicată amenda.

5.5. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.6. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.7. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. Privind faptele primului reclamat, Colegiul director constată că a acționat în urma unei petiții, petentul a mai primit anterior un avertisment, astfel primul reclamat a aplicat amenda în mod gradual, iar conform afirmației primului reclamat și înscrisurilor depuse la doar nu au existat situații similare în care ar fi acționat în mod diferit.

5.9. Având în vedere aceste aspecte, aplicarea amenzii contravenționale față de petent în conformitate cu prevederile legale nu reprezintă discriminare.

5.10. Atât prin petițe (pagina 2, primul paragraf), cât cu ocazia primei audieri petentul a considerat că discriminarea provine inclusiv din prevederile **H.G. nr. 1157/2001**.

Opinie majoritară exprimată de Theodora Bertzi, Luminița Gheorghiu, Cristian Jura, Maria Lazăr, Florin Petre Manole:

5.11. Baza legală referitoare la intonarea imnului de stat al României și al altor state este formată din **prevederi constituționale, Legea nr.75 din 16 iulie 1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și**

folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice publicată în M.Of. nr. 237/26 aug. 1994 și **Hotărârea nr.1.157** din 21 noiembrie 2001 **pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României** publicată în M.Of. nr. 776/5 dec. 2001.

În ceea ce privește prevederile constituționale, acestea se regăsesc în cuprinsul articolului 12 „Simboluri naționale” care are următorul conținut:

„(1) *Drapelul României este tricolor; culorile sunt așezate vertical, în ordinea următoare începând de la lance: albastru, galben, roșu.*

(2) *Ziua națională a României este 1 Decembrie.*

(3) ***Imnul național al României este "Deșteaptă-te române".***

(4) *Stema țării și sigiliul statului sunt stabilite prin legi organice.”*

Legea nr.75 din 16 iulie 1994 **privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice** dedică un capitol special, capitolul al doilea, dispozițiilor referitoare la intonarea imnului național al României.

Dispozițiile referitoare la intonarea imnului național al României sunt:

CAPITOLUL 2

Intonarea imnului național al României

“Art. 9. - Imnul național al României este "Deșteaptă-te române", redat în anexa nr. 2.

În interpretare vocală prescurtată, imnul național al României se intonează potrivit textului și partiturii prevăzute în anexa nr. 3.

În interpretarea fanfarelor sau a altor formații instrumentale, muzica imnului național se intonează o singură dată.

Art. 10. - Imnul național al României se intonează:

a) la festivitățile și ceremoniile oficiale naționale, precum și la ceremoniile oficiale cu caracter internațional;

b) la deschiderea și închiderea emisiunilor stațiilor "Radio România" și "Televiziunea Română", în interpretare vocală;

c) cu prilejul vizitelor întreprinse în România de șefi de stat și de guvern;

d) în cadrul ceremoniilor militare, conform regulamentelor militare;

e) pe stadioane și alte baze sportive, cu ocazia desfășurării competițiilor sportive oficiale internaționale în care este reprezentată România;

f) la deschiderea fiecărei sesiuni a Camerelor Parlamentului;

g) la începutul programului zilnic în școlile primare și gimnaziale.

Art. 11. - Imnul național al României poate fi intonat și la alte manifestări organizate în unități de învățământ sau alte instituții de cultură.

Art. 12. - La începutul manualelor școlare: abecedare, manuale de citire pentru ciclul primar, manuale de limba și literatura română, manuale de istorie și manuale de limba maternă pentru minorități se tipărește textul imnului național al României prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 13. - Imnul național al României se intonează vocal și se publică oficial numai în limba română.

Art. 14. - Imnul național al altor state se intonează cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, împreună cu imnul național al României, înaintea acestuia.”

În aplicarea **Legii nr.75** din 16 iulie **1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice**, Guvernul a adoptat norme referitoare la arborarea drapelului României și intonarea imnului național prin **Hotărârea nr. 1.157** din 21 noiembrie 2001 **pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României**, hotărâre ce a fost publicată în M.Of. nr. 776/5 dec. 2001.

Dispozițiile **Hotărârii nr. 1.157 pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României** referitoare la intonarea imnului de stat sunt următoarele:

„Art. 11. - Imnul național al României este, potrivit legii, "Deșteaptă-te române".

Art. 12. - (1) Imnul național al României se intonează vocal și instrumental.

(2) Intonarea vocală, precum și publicarea oficială a imnului național se fac numai în limba română.

Art. 13. - (1) Imnul național al României se intonează în mod obligatoriu:

a) la festivitățile și ceremoniile oficiale naționale, cu ocazia Zilei imnului național, precum și la ceremoniile oficiale cu caracter internațional;

b) la deschiderea și închiderea emisiunilor posturilor naționale de radiodifuziune și televiziune, în interpretare vocală;

c) cu prilejul vizitelor întreprinse în România de șefi de stat și de guvern;

d) în cadrul ceremoniilor militare, conform regulamentelor militare;

e) pe stadioane și alte baze sportive, cu ocazia desfășurării competițiilor sportive oficiale internaționale în care este reprezentată România;

f) la deschiderea fiecărei sesiuni a Camerelor Parlamentului;

g) la începutul programului zilnic în școlile primare și gimnaziale, de stat și particulare.

(2) Imnul național al României poate fi intonat și la alte manifestări organizate în unități de învățământ sau în alte instituții de cultură.

Art. 14. - (1) În interpretare vocală prescurtată imnul național al României se intonează potrivit textului și partiturii stabilite de lege.

(2) În interpretarea fanfarelor sau a altor formații instrumentale muzica imnului național se intonează o singură dată.

Art. 15. - La începutul manualelor școlare (abecedare, manuale de citire pentru ciclul primar, manuale de limba și literatura română, manuale de istorie și manuale de limba maternă pentru minoritățile naționale) se tipărește textul imnului național al României, potrivit legii.

Art. 16. - Imnul național al altor state se intonează numai cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, împreună cu imnul național al României, înaintea acestuia”.

Hotărârea nr. 1.157 pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu

stema României stabilește și regimul sancțiunilor contravenționale aplicabile în cazul în care nu se respectă prevederile legale.

În ceea ce privește intonarea imnurilor altor state, atât **Legea nr.75** din 16 iulie **1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice**, cât și **Hotărârea nr. 1.157** din 21 noiembrie 2001 **pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României** conțin prevederi clare, limpezi referitoare la situațiile în care se interpretează imnurile altor state împreună cu imnul național al României.

Este vorba despre **art. 14** din **Legea nr.75/1994** și de **art. 16** din **Hotărârea nr. 1.157/2001**.

Se impun două precizări clarificatoare. În ceea ce privește natura juridică a unui imn național, aceasta derivă din faptul că un anumit cântec, o anumită melodie sau imn religios capătă valoare de imn atunci când este prevăzut într-o lege, fie că este constituția statului respectiv, fie că este un alt tip de lege. Odată ce un cântec, melodie sau imn religios este declarat ca fiind imnul național al statului respectiv, pe plan internațional restul statelor se vor raporta la acel cântec, melodie sau imn religios ca fiind imnul național și îl vor trata ca atare în relațiile dintre ele. De exemplu, art. 12 alin. 3 din Constituția României care prevede „*Imnul național al României este "Deșteaptă-te române"*” sau art. 2 alin. 3 din Constituția Republicii Franceze care prevede „*Imnul național este Marseieza*”. Aceste prevederi înlătură echivocul din relațiile dintre state, în sensul că nu se poate pretinde că o anumită compoziție uneori este considerată imn național, iar alteori este imn religios.

La adoptarea normelor referitoare la arborarea drapelului României și intonarea imnului național s-a avut în vedere reciprocitatea cu celelalte state și uzanțele internaționale în materie. Așadar, **art. 14** din **Legea nr.75/1994** și de **art. 16** din **Hotărârea nr. 1.157/2001** reprezintă transpunerea unor uzanțe internaționale în legislația națională, iar la elaborarea acestor articole s-a avut în vedere reciprocitatea cu celelalte state. Aceste norme nu sunt contrare legislației internaționale și nu conțin elemente de discriminare. În raport cu intonarea imnului național al oricărui stat din lume, pe teritoriul României se va proceda conform normelor legale, adică prima dată se va intona imnul statului oaspete, iar apoi se va intona imnul statului gazdă, în speță, imnul României.

De la prezentarea cadrului legal general, să ne oprim asupra articolelor ce fac obiectul prezentei petiții, Așadar, **art. 14** din **Legea nr.75/1994** și de **art. 16** din **Hotărârea nr. 1.157/2001**.

Art. 14 din **Legea nr.75/1994** are următorul conținut: „*Art. 14. - Imnul național al altor state se intonează cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, împreună cu imnul național al României, înaintea acestuia.*”

Art. 16 din **Hotărârea nr. 1.157/2001** are următorul conținut: „*Art. 16. - Imnul național al altor state se intonează numai cu prilejul vizitelor, festivităților și*

ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, împreună cu imnul național al României, înaintea acestuia”.

Din interpretarea logico-juridică a celor două articole, similare în conținut, rezultă următoarele concluzii:

- obiectul ambelor articole este acela de a stabili, de a identifica momentul (contextul) și ordinea în care se intonează imnul altor state și imnul național al României;
- într-o exprimare clară, ambele articole stabilesc momentul intonării imnului național al altor state și al imnului național al României ca fiind: „*cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional*”;
- condiționalitatea introdusă în text este dată de „*caracterul internațional*” și de faptul că aceste ceremonii trebuie să fie „*oficiale*”;
- ordinea intonării rezultă, de asemenea, din conținutul celor două articole: prima dată se intonează imnului statului oaspete, apoi imnul național al României;
- caracterul internațional este dat de participarea unor cetățeni străini la *vizite, festivități și ceremonii oficiale*. În condițiile în care nu participă niciun cetățean străin, evenimentul va avea **caracter național** și se vor aplica celelalte prevederi referitoare la intonarea imnului;
- intonarea imnurilor într-un anumit moment și într-o ordine bine definită este obligatorie. În caz contrar se aplică sancțiuni contravenționale conform art. 24, litera j cu amendă de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei;
- din interpretarea prevederilor legale nu pot rezulta situații comparabile care să fie tratate diferit și nici situații diferite care să fie tratate identic. Nu există nicio prevedere legală în acest sens.

Într-o interpretare eronată, s-ar putea afirma că **Hotărârea nr. 1.157/2001** are prevederi neutre și interzice în general intonarea altor imnuri decât imnul României. O astfel de interpretare este eronată deoarece **Hotărârea nr. 1.157/2001 NU interzice intonarea altor imnuri**. Practic **Hotărârea nr. 1.157/2001** condiționează intonarea imnurilor unor state terțe de momentul intonării („*cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor*”), iar acest moment are o dublă caracteristică, trebuie să fie „*oficial*” și cu „*cu caracter internațional*” și de succesiunea interpretării. Cu excepția acestor condiționalități, orice persoană poate interpreta orice imn dorește, respectând legislația României.

Persoanele aparținând minorităților naționale din România nu au niciun motiv să se simtă discriminate de prevederile Legii nr.75/1994 și a Hotărârii nr. 1.157/2001 din mai multe motive. În primul rând persoanele aparținând minorităților naționale din România au cetățenia României și tuturor cetățenilor români li se aplică prevederile legale în mod egal și fără niciun fel de discriminare. În al doilea rând, persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul de a utiliza propriile simboluri conform **Legii nr. 141/2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii**, publicată în Monitorul Oficial nr. 412 din 11 iunie 2015.

În concluzie, prevederile Legii nr.75/1994 și a Hotărârii nr. 1.157/2001 fac distincția între două situații: o situație oficială cu caracter internațional și o situație cu caracter național. În niciuna dintre cele două situații, prevederile legale nu

sunt discriminatorii. În cazul situației internaționale s-a avut în vedere reciprocitatea cu celelalte state și uzanțele internaționale în materie, iar în cazul situației interne prevederile legale se aplică în mod egal pentru toți cetățenii. Cele două acte normative nu defavorizează persoanele aparținând niciunei minorități naționale având în vedere că nu se aduce atingere niciunui drept. Persoanele aparținând minorităților naționale se bucură de exercitarea liberă a tuturor drepturilor în limite legale.

Opinie separată exprimată de Haller István:

O.S. 5.11. Din textul **H.G. nr. 1157/2001** nu reiese suficient de evident că se referă doar la evenimente oficiale privind intonarea imnului de stat al României și la evenimente oficiale internaționale privind intonarea altor imnuri de stat împreună cu imnul de stat al României. Prin urmare consider că este nevoie de o opinie pentru situația în care o astfel de interpretare (recunosc, puțin probabilă) nu este eventual cea corectă.

O.S. 5.12. Se poate constata că hotărârea de guvern are prevederi generale, astfel se impune analiza ei nu din punctul de vedere al unei discriminări directe (art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**) ci din punctul de vedere al unei eventuale discriminări indirecte (art. 2 alin. 3 și 4 din **O.G. nr. 137/2000**).

O.S. 5.13. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

O.S. 5.14. Astfel, diferențierea se poate realiza nu doar dacă situațiile comparabile sunt tratate în mod diferit dar și dacă situațiile diferite sunt tratate în mod identic.

O.S. 5.15. La art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** se prevede: „*Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.*”

O.S. 5.16. Astfel reprezintă discriminare

- o situație aparent neutră
- care dezavantajează anumite persoane
- pe baza unui criteriu
- fără o justificare obiectivă.

O.S. 5.17. **H.G. nr. 1157/2001** are prevederi neutre, interzice în general intonarea altor imnuri decât imnul României. Excepția privind imnul României este una naturală, având în vedere că reprezintă imnul statului cetățenilor la care se referă legislația în domeniu.

O.S. 5.18. Totodată prevederile hotărârii de guvern dezavantajează minoritățile etnice din România, care, la diferite evenimente care nu sunt cu caracter internațional, utilizează propriile simboluri.

O.S. 5.19. Criteriul diferențierii este cel de apartenență etnică. Chiar dacă persoana juridică nu are altă apartenență etnică, membrii reprezentați de această persoană juridică au, inclusiv președintele petentului, care arată clar în petiție și a arătat și cu ocazia audierii că se consideră discriminat în persoană.

O.S. 5.20. Al doilea reclamat nu a invocat o justificare obiectivă, de ce este imperios necesar să se sancționeze o persoană care cântă muzică de Franz Joseph Haydn (imnul Germaniei, numit Cântecul germanilor — „Das Lied der Deutschen”), muzică de Ciprian Porumbescu (imnul Albaniei) sau muzică de Erkel Ferenc (imnul Ungariei) etc.

O.S. 5.21. Deși art. 2 alin. 3 nu specifică, dezavantajarea trebuie să afecteze un anumit drept.

O.S. 5.22. Petentul a invocat două drepturi: dreptul la exercitarea religiei și dreptul la libera exprimare.

O.S. 5.23. Constat că libertatea de exprimare nu poate fi restricționată decât în unele condiții specifice, cum ar fi spre exemplu îndemnul la ură națională, încălcarea demnității unor persoane etc. Ori textul imnului cântat cu ocazia evenimentului organizat de petent nu conține astfel de elemente. În măsura în care un eveniment este organizat în cadrul unei ceremonii religioase, restricția de a cânta un imn religios atinge în mod evident libertatea religioasă.

O.S. 5.24. În consecință prevederile **H.G. nr. 1157/2001** care nu exclude de la sancționare intonarea unor imnuri de stat dar care reprezintă simboluri pentru comunitățile etnice din România sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000**.

O.S. 5.25. Conform art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000** „*orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale*”.

O.S. 5.26. Constat că sunt incidente aceste prevederi, menținerea hotărârii în forma actuală reprezintă un comportament pasiv care, prin efectele pe care le generează, defavorizează nejustificat comunitatea maghiară din România, față de comunitatea română, care își poate exprima liber și neîngrădit apartenența culturală și religioasă, nu doar în România, dar oriunde în lumea civilizată.

O.S. 5.27. În consecință, consider că în situația în care prevederile **H.G. nr. 1157/2001** nu se referă la evenimente cu caracter oficial (nu doar evenimente de rang înalt dar și evenimente de genul deschiderii oficiale a anului școlar), are un caracter discriminatoriu, astfel se impune modificarea ei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respinge excepția de necompetență materială a C.N.C.D., pe considerentul că amenda de 5000 lei nu poate fi anulată de această instituție, întrucât nu s-a solicitat ca C.N.C.D. să anuleze actul emis de primul reclamat, conform art. 28-32 din **Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**;

2. Întrunește excepția lipsei obiectului petiției (pe motivul că petentul nu a invocat un criteriu de discriminare, iar naționalitatea nu poate fi invocată de o persoană juridică înregistrată în România) cu fondul cauzei, conform art. 33-37 din **Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**;

3. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive, pe considerentul că primul reclamat a aplicat amenda conform prevederilor legale, care nu emană de la instituția reclamată, având în vedere faptul că petentul a invocat caracterul discriminatoriu al modului în care a fost aplicată amenda;

4. Aplicarea amenzii contravenționale față de petent în conformitate cu prevederile legale nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;

5. Prevederile **H.G. nr. 1157/2001** nu sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 3 și alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**;

6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI TEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

Data redactării: 03.09.2015 (opinia separată), 06.10.2015 (opinia majoritară)

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H. I.
C. J. (opinia majoritară)

Verificat SCSRP